

CONFERENTIE: HABITAT MANAGEMENT FOR WILD BEES AND WASPS

Raymond Broersma

Plaats:

Cardiff, Wales

Datum:

7 april 1998.

Besprekingen en commentaren:

Ik heb inmiddels begrepen dat de grootste bedreiging voor wilde bijen en wespen noch de insecticiden, noch concurrerende exoten zijn, maar drastische veranderingen in landschap en habitat. Veranderingen die veroorzaakt zijn door die bekende tweevoeter zonder vleugels: *Homo sapiens*.

Dit werd tijdens deze conferentie nogmaals bevestigd door Dr. Paul Westrich in zijn presentatie "Habitat requirements". Het belangrijkste punt van zijn presentatie was het begrip "partial habitats", het idee dat nestmateriaal, nestplaatsen en voedselbronnen van Hymenoptera Aculeata op "vliegbare" afstand van elkaar moeten liggen. Maar door menselijke interventie zijn deze drie delen op steeds grotere (gevaarlijkere) afstanden van elkaar komen te liggen.

De belangrijkste impliciete vragen tijdens de conferentie waren:

- Hoe begint men de door mensen veroorzaakte veranderingen terug te draaien?
- Hoe behouden wij wat we nog hebben?

De presentaties waren goed opgebouwd en dekten veel terrein. Iedere spreker vertelde dingen die goed te gebruiken zijn voor entomologen die zowel voor hun eigen collectie insecten verzamelen, als mee willen werken aan landschaps-management. Hieronder volgt een korte typering van de verschillende presentaties.

* Mike Edwards: "Habitat assesment"

Gaf in zijn presentatie veel tips over topografische verkenning. Bezoek een bepaalde plek meer dan één keer, sla geen "saaie" of alledaagse plekken over en geef gevangen insecten door aan andere entomologen.

* Ashley Leftwich: "Interpretation for planners"

Zei dat het beschermen van hymenoptera vaak beter samen kan gaan met het beschermen van andere, grotere dieren en planten. Hymenoptera alleen worden niet als belangrijk genoeg beschouwd. Zie ook de opmerkingen van David Sheppard.

* Chris O'Toole: "Site restoration"

Vertelde dat het creëren van kleine reservaten wel degelijk nut heeft. Al waren de resultaten van een bepaald project niet zo positief als wel gewenst was. Volgens hem kunnen projectontwikkelaars en milieudeskundigen wel goed samenwerken, mits zij maar vroeg genoeg (samen)

beginnen.

* Barry Collins: "Site development"

Hij gaf een verrassend positief beeld van het landschaps management van Center Parcs, een bedrijf dat regelmatig soortenarme naaldboomplantages omgetoverd heeft tot mooie oorden met bijzonder veel biodiversiteit.

* David Sheppard: "Funding"

De strekking van zijn verhaal was dat er (in Engeland tenminste) geld beschikbaar is voor een aantal zaken rond dieren. Hij noemde: beschermde dieren (dus helaas niet persé voor hymenoptera), dieren op rode lijsten, wilde familieleden van gedomesticeerde dieren, diersoorten van geneeskundig, economisch, sociaal, wetenschappelijk of cultureel belang en voor projecten omtrent langdurig ("sustainable") gebruik. Vooral dit laatste zou een goed uitgangspunt kunnen zijn. Verder is het doel van bestaande fondsen meestal bedoeld om bepaalde populaties voor langere tijd stabiel te houden. Klinkt positief. En, volgens Sheppard, als je niet om subsidies vraagt, krijg je ze ook niet.

Tijdens de plenaire sessie werden plannen gemaakt voor een vervolg op de conferentie. Dat zou binnen twee maanden plaats vinden. Die tweede conferentie zou dan voor ongeveer de helft uit een practicum in het veld bestaan. Helaas heb ik sindsdien niets meer gehoord over deze plannen.

Mijn algemene indrukken van deze conferentie zijn wisselend.

* Een deel ervan was teleurstellend: de problemen zijn enorm, terwijl de belangstelling maar matig was, slechts 40 deelnemers. Er waren geen projectontwikkelaars aanwezig en een deel van het publiek bestond uit amateur-imkers en leden van IBRA (International Bee Research Association), die op alle conferenties van IBRA afkomen.

* Aan de positieve kant staat het onderwerp zelf, iets dat een engelstalige zou noemen (letterlijk vertaald): "de snijkant van de wetenschap" - wetenschap in actie, omdat het moet terwijl de klok tikt.

Ik zou een vervolgconferentie wel aanbevelen, mits het deels uit een practicum zou bestaan. Zodra ik hier meer over weet, geef ik het door aan de redactie van dit blad.

Een volledig verslag van de conferentie wordt uitgegeven door IBRA en wordt rond augustus 1999 verwacht.